

**KALERVO TUUKKANEN
(1909-1979)**

COLL. 311

Käsikirjoituskokoelmat

KALERVO TUUKKANEN

COLL. 311

Säveltäjä, kapellimestari ja kuoronjohtaja Kalervo Tuukkanen syntyi Mikkelissä 14.10.1909 ja kuoli Helsingissä 12.7.1979.

Tuukkanen aloitti viulunsoitonopiskelun isänsä johdolla 5-vuotiaana, ja 11-vuotiaana hänet hyväksyttiin Mikkelin orkesteriin ensiviulunsoittajaksi. Hän suoritti Helsingin yliopistossa fil.kandidaatin tutkinnon 1933. Sävellystä hän opiskeli Leevi Madetojan sekä musiikin teoriaa Ilmari Krohnin ja Arvo Laitisen johdolla. Hän toimi 1935-38 musiikinteorian ja -historian opettajana Viipurin musiikkiopistossa ja 1935 ja 1938-41 Helsingissä kansakoulujen laulunopettajana, 1947-48 ja 1955-56 Helsingin yliopiston vt. musiikinopettajana, 1967-69 vierailevana musiikin professorina Hongkongin kiinalaisessa yliopistossa Chung Chi Collegessa ja 1971-77 Sibelius-Akatemian soitinnuksen sekä muoto- ja tulkinta-analyysin opettajana. Opetustoiminnassaan hän kehitti tehokkaan menetelmän muusikon tulkintataidon kehittämiseksi. Tuukkanen toimi myös monien kuorojen ja orkesterien johtajana, mm. Porin kaupunginorkesterin 1942-44, Helsingin Työväen Orkesterin 1944-74 ja perustamansa sekakuoro Helsingin Laulun 1951-64 sekä esiintyi johtajana monilla kansallisilla musiikkijuhlilla.

Tuukkanen työskenteli monin ideoin ja aloittein säveltäjien elinolosuhteitten parantamiseksi, hoiti luottamustehtäviä monissa musiikkialan järjestöissä ja valtion asettamissa toimikunnissa. Menestyksekkään toiminnan tuloksia olivat mm. Suomen Säveltäjät ry ja Sibelius-rahasto (per. 1945) sekä suomalaisten säveltäjien keskusliitto Forum Artis (per. 1951). Erityisen tarmokkaasti hän toimi 1950-60 -luvulla suomalaista musiikkia sisältävän laajan Fennia-levyantologian aikaansaamiseksi. Tuukkanen työskenteli musiikkiarvostelijana sekä Viipurissa että Helsingissä. Lukuisten artikkelien ohella hän on julkaissut Leevi Madetojan elämäkerran ja aforismikokoelmat "Tuumailuja" ja "Tuuma tuumalta".

Tuukkanen on ennen kaikkea orkesterisäveltäjä. Hän sai monia sävellyspalkintoja, mm. Lontoon olympiakisojen taidekilpailujen hopeamitalin 1948 sinfonisella sävelkuvauksellaan Karhunpyynti mieskuorolle ja orkesterille. Hän piti sävellyskonsertin Viipurissa 1937 sekä Helsingissä 1939, 1945, 1953, 1956 ja 1959.

Sävellyksiä: 6 sinfoniaa, 2 viulukonserttoa, sellokonsertto, sinfonisia runoelmia ja sarjoja, orkesteriteoksia, kantaatteja, 1-näytöksinen ooppera, näyttämömusiikkia, teoksia kuorolle, sooloille ja orkesterille.

Arkisto koostuu Kalervo Tuukkasen opiskeluun ja työhön liittyvistä todistuksista, taloudellisia asioita koskevista tositteista, Tuukkasen julkaistuista teoksista, omista ja muiden henkilöiden käsikirjoituksista ja Suomen Säveltäjät ry:n asiakirjoista.

05.01.1995/Hanni Salovaara

KALERVO TUUKKANEN

BIOGRAPHICA

Curriculum vitae 2 kpl
Ansioluetteloita 3 kpl
List of merits 3 kpl
Lyhyt elämäkerta 5 kpl

Lukukausitodistus Helsingin konservatoriosta 1930
Tutkintotodistus Helsingin yliopistosta 1933
Todistus kasvatusopin tutkinnosta 1934
Todistus suomenkielen taidosta 1934
Todistus kelpoisuudesta laulunopettajan virkoihin 1934
Opiskelutodistus Helsingin yliopistosta 1936
Todistus ruotsinkielen taidosta 1948

Papintodistus Pieksämäen seurakunnasta 1935
Lääkärintodistus 1935
Osallistumistodistus kansakoulunopettajien väestönsuojelukurssiin 1941
Todistus katekismuskurssista 1961

Todistuksia stipendin- ja viranhakua varten 1932-48
Välisopimus Viipurin Musiikkiopiston kanssa 1935
Työtodistuksia 1935-38, 4 kpl
Asiakkuussopimus Teoston kanssa 1935
Opetus- ja virkamääräyksiä 1938-55, 5 kpl
Ote Helsingin yliopiston pienen konsistorin pöytäkirjasta 1948
Päätös virkavapaudesta Helsingin tyttölukiosta 1956
Otteita Helsingin yliopiston historiallis-kielitieteellisen osaston pöytäkirjoista 1955-56

Sävellysluettelot 12 kpl
Arvosteluotteita Kalervo Tuukkasen kapellimestaritoiminnasta 1937-45

KIRJEENVAIHTO

KÄSIKIRJOITUKSET

Kuorolaisen aapinen ja sen negatiivit
Meri-sinfonian teksti
Libretto oopperaan Indumati
Libretto Kuninkaan sormus
Sävellys Kajselle jouluna 1931
Sävellys Aamusommitelma
Sävellyksiin liittyviä muistiinpanoja

SIGNUM

COLL.311.1

Runo äidille
Kirjoitus Otto Tuukkanen kuoleman johdosta
Matkakertomus Aasialainen silmänräpäys

COLL.311.2

Runomuistiinpanoja:
Kanteletar ja Kalevala: On nyt miestä miekan alla
Aleksis Kivi: Karhunpyynti
Keinu
Joulu-ilta
Helavalkea
Rippilapset
Kaukametsä
Seitsemän miehen voima
V.A. Koskenniemi: Paimenet
Onnelliset
Kalevan valkea
Hallayö
Keihäslaulu
Orvo Kärkönen: Sinivalkoinen maa
Eino Leino: Elegia
M. Liiri: Saimaa
Toivo Lyy: Leevi Madetojan hautajaisadressiruno
Niilo Partanen: Veljesliekki
Viola Renvall: I Jungfru Marie Örtagård
Einari Vuorela: Nukkuva metsä
Tuntematon: Vastavirtaan
Tuntematon: Proitos nauraa jo

Sotilaslauluvihko

MUIDEN HENKILÖIDEN KÄSIKIRJOITUKSET

Jorma Eerala: Maan yllä soivat nälkäkellot
Otto Manninen: Savolaisen osakunnan laulajille
Olavi Pesonen: The Symphony of Finland
Lauri Pohjanpää: Savonarola
Laura Soinne: Valkoinen lootus
Radion pääsiäisohjelma: Från lidandet till uppståndelsen

TOIMINTAAN LIITTYVÄT ASIAKIRJAT

Helsingin Laulun konserttiohjelma 1959

Suomen Säveltäjät r.y:n asiakirjoja
- levytysasioita 1953-1954
- säveltäjien kesäkotia Reinikkalaa koskevia papereita

COLL.311.3

- sekalaista materiaalia

TALOUSASIAT ym.

Velkakirjoja 1928-1937
Pankkikirja Viipurin konttorista 1936
3 kpl murto- vakuutus kirjaa 1936-1941
3 kpl palovakuutus kirjaa 1936-1941
Helsingin kaupungin Sähkölaitoksen luottovakuutus sopimus 1938
2 kpl vuokratilaajan puhelintilausta 1938-1939
Vuokrasopimus Lallukan taiteilijakodin kanssa 1939
Helsingin kaupungin kirjaston lainauskortti 1941
Erilaisia tositteita

Kotitalousopettajatar Gunhild Katharina Sigfridsin ansioluettelo
Kajse Tuukkanen: Lupaus

Luettelo taloustavaroista
Kaksi pääsylippua Kalervo Tuukkasen sävellyskonserttiin 21.9.1939

PAINOTUOTTEET

Kalervo Tuukkanen: Leevi Madetoja 1947
    Tuumailuja 1960
    Tuuma tuumalta 1963

Lauri Pohjanpää: Suomen voima
    Juhlaruno Suomen kirjapainon 300-vuotis-
    juhlaan 1941

Jean Sibelius: Finlandia-hymni 1953

Helsingin kaupunginorkesteri 1936-1937
Viipurin Lauluveikkojen 40-vuotisjuhlan ohjelma 17.4.1937
Konsertti-toimisto Fazer: Konserttiohjelma 1939
Suomen Laulu: 50-vuotisjuhlakonsertti 23.2.1958
Cantores Minores: Domenico Cimarosa: Missa pro defunctis